

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 6Pc/44/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4317212648
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Petříková
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2019:4317212648.15

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice v konaní pred sudkyňou JUDr. Martinou Petříkovou, v právnej veci navrhovateľky: navrhovateľky: O. v konaní právne zastúpená advokátskou kanceláriou Špireková & Partners s.r.o., so sídlom Námestie Matice slovenskej 6, Žiar nad Hronom, IČO: 47 232 811, proti mužovi, ktorého otcovstvo má byť určené: H., v konaní právne zastúpený JUDr. Peter Havlík advokátska kancelária s.r.o., so sídlom Damborského 13, Nitra, o určenie otcovstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu: Q., zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, takto

rozhodol:

- I. Súd u r č u j e , že H. j e otcom mal. Q. z matky A..
- II. Súd z v e r u j e mal. Q. do osobnej starostlivosti matky.
- III. Obaja rodičia sú o p r á v n í mal. dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok.
- IV. Otec je p o v i n ů prispievať na výživu mal. Q. sumou 180 € mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky počnúc dňom 24.07.2017.
- V. Zaostalé výživné za obdobie od 24.07.2017 do 18.03.2019 v sume 2 178,10 € je otec p o v i n ů uhradiť k rukám matky do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.
- VI. Otec je p o v i n ů nahradiť trovy štátu za znalecké dokazovanie vo výške 151,90 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku.
- VII. Otec je p o v i n ů nahradiť matke trovy znaleckého dokazovania vo výške 165 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka sa návrhom podaným dňa 24.7.2017 domáhala určenia otcovstva k mal. Q., následne zverenia maloletého do jej osobnej starostlivosti a určenia výživného zo strany otca v sume 250 € od podania návrhu.
2. H. sa k návrhu písomne vyjadril v podaní doručenom súdu dňa 11.10.2017, kde poprel tvrdenia navrhovateľky o jeho otcovstve k mal. Q., ktoré striktnie odmietal a navrhol nariadiť znalecké dokazovanie a testy DNA.
3. Súd vo veci nariadil znalecké dokazovanie z odboru genetika, odvetvie analýzy DNA a za znalca ustanovil RNDr. Evu Ferákovú, PhD. Zo znaleckého posudku č. 3/2018 zo dňa 11.4.2018 je zrejmé, že otcovstvo H., F. možno považovať za prakticky dokázané s pravdepodobnosťou 99,999999 %. Po

doručení znaleckého posudku H., jeho výsledky spochybňoval, pretože pravdepodobnosť jeho otcovstva nebola určená na 100 %. Rovnako spochybňoval výsledky v súvislosti s odberom vzoriek z ústnej sliznice a navrhoval odber krvi a v neposlednom rade tiež testovanie DNA jeho synov z predchádzajúceho vzťahu súc v presvedčení, že u všetkých jeho mužských potomkov musí byť istota, že sú synmi toho istého otca.

4. Uznesením zo dňa 23.4.2018 súd nariadil neodkladné opatrenie trvajúce do právoplatného skončenia konania vo veci samej, ktorým uložil H. prispievať na výživu mal. Q. sumou 100 € mesačne vždy do 15. Dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky počnúc dňom doručenia uznesenia, t.j. 2.5.2018. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 17.5.2018.

5. K vypracovanému znaleckému posudku znalkyňa dňa 4.9.2018 doručila súdu odpovede právnych zástupkýň účastníkov, z ktorých bolo zistené, že výsledky určenia biologického otcovstva všetkými v súčasnosti dostupnými metódami sú vyjadrené v termínoch pravdepodobnosti číselnou hodnotou blížiacou sa k 100 % (99,9 - 99,9999999 %). Počet desiatinných miest závisí od použitého počítačového programu, pričom v programe Genotype sa po siedmych desiatinných miestach číselné údaje zaokrúhľujú na 1 resp. na 100 %. STR polymorfizmy chromozómu Y sú systémy, ktoré sa prenášajú z otca na všetkých jeho synov, preto všetci synovia jedného otca musia mať vo všetkých znakoch rovnaké alely. Tieto znaky sa prenášajú v celku, sú označované ako haplotypy a u všetkých mužských členov rodiny musia byť úplne zhodné. V prípade, že sa Y chromozómová DNA porovnávaných mužov navzájom odlišuje v troch alebo viacerých systémoch, značí to, že nemajú rovnakého otca. V programe Genotype je ako ďalší ukazovateľ pravdepodobnosti biologického otcovstva INDEX PATERNITY (IP), ktorý vyjadruje, koľkokrát je pravdepodobnejší vznik genotypu dieťaťa zo spojenia matky a testovaného muža ako zo spojenia matky a muža náhodne

vybratého z populácie. Kombinovaný IP uvedený pod tabuľkou F 293 v tomto prípade má hodnotu 1 727 718 394. Táto mimoriadne vysoká hodnota je ďalším údajom svedčiacim o biologickom otcovstve H. Vyjadruje aj skutočnosť, že obaja majú v troch systémoch DNA zhodnú veľmi zriedkavú alelu. Pri takejto vzácnej kombinácii znakov nie je vôbec potrebné dopĺňať testy o ďalšie vyšetrovacie metódy. Čo sa týka odberu vzoriek v súčasnosti sa vo všetkých oblastiach medicíny a lekárskej genetiky zavádzajú čo najmenej invazívne vyšetrovacie metódy. Odber buniek bukálnej sliznice spadá do skupiny takýchto úkonov, je nebolestivý a vhodný aj pre najmenšie deti. Odobraté bunky kožných sterov plne vyhovujú súčasným požiadavkám na analýzu DNA aj z dôvodu, že súčasné metódy vyžadujú nižšie koncentrácie DNA ako metódy používané v minulosti, ktoré vyžadovali odber veľkého množstva krvi alebo inej biologickej vzorky. Nakoľko vo všetkých jadrových bunkách človeka sa nachádza identická DNA, typ odobratých a analyzovaných buniek neovplyvňuje výsledok laboratórnych testov v žiadnom prípade. Výsledky testov určenia biologického otcovstva H. voči mal. Q. budú rovnaké aj pri použití krvných buniek. Odber krvi pritom nie je vhodný pre malé deti, nakoľko je veľmi stresujúci a môže viesť aj k infekcii. Keďže všetky jadrové bunky človeka rovnaké, preto sa na genetické testovanie vyžívajú prednostne, a na mnohých pracoviskách dokonca zásadne, kožné bunky zo sterov bukálnej sliznice.

6. Vzhľadom na vykonané znalecké dokazovanie, znalecký posudok ako aj doplňujúce vyjadrenia znalkyne na položené otázky, má súd jednoznačne preukázané otcovstvo H. bez toho, aby nariadil ďalšie analýzy DNA starších synov H. resp. odbery krvi na genetické testovanie.

7. V ďalšom konaní sa súd zaoberal úpravou výkonu rodičovských práv a povinností k mal. Q.. Zverenie mal. dieťaťa do starostlivosti matky nebolo nikým spochybňované, matka zabezpečuje o dieťa celodennú starostlivosť, pričom žiadne nedostatky v tomto smere zistené neboli. Tiež nebola navrhovaná úprava stretávania otca s mal. dieťaťom, pretože otec o dieťa žiadny záujem neprejavuje. Spornou ostala len výška vyživovacej povinnosti.

8. Navrhovateľka je od 26.11.2016 zamestnaná v spoločnosti RMR Trading s.r.o. s čistým príjmom v priemere 950 €, pričom od 24.2.2017 bola na materskej dovolenke a následne až do súčasnosti na rodičovskej dovolenke. Je poberateľkou rodičovského príspevku a prídavku na dieťa v celkovej sume 238,38 €, iný príjem momentálne nemá. I keď je spoločníčkou LUCY s.r.o., v súčasnosti spoločnosť činnosť nevykazuje, pretože navrhovateľka v nej nemá žiadnych zamestnancov, vykonávala prostredníctvom nej finančné sprostredkovanie. Za zdaňovacie obdobie 2016 spoločnosť dosiahla výnosy 7739 €, náklady predstavovali 5542,75 € a výsledok hospodárenia 2196,25 €. V zdaňovacom období 2017 dosiahla výnosy 5831,88 €, náklady predstavovali 5424,83 € a výsledok hospodárenia 407,05 €. Navrhovateľka žije s mal. Q. v rodinnom dome, ktorý jej výlučným vlastníctvom, spláca naň

hypotéku. Mal. Q. zatiaľ MŠ nenavštevuje, je v celodennej starostlivosti matky. Je plienkovaný, čo mesačne predstavuje cca 60 €, kŕmený dojčenským mliekom (60 €), ďalšia strava pre dieťa mesačne predstavuje cca 70 €, kozmetika a vitamíny 40 € a ošatenie so špeciálnou ortopedickou obuvou cca 100 €. Navrhovateľka nemôže dať mal. Q. do jasí, keďže štátne sú len jedny a za súkromné sa platí 300 € mesačne. Mal. Q. má tiež problémy so samostatným chodením, neurologicky je v poriadku, musí však navštevovať dvakrát týždenne fyzioterapeuta, za jedno cvičenie hradí 10 €. Kvôli plienkovaniu bude matka zrejme musieť navštíviť s dieťaťom psychologičku a pridružili sa mu tiež črevné problémy, kvôli ktorým musí užívať rozpustnú vlákninu za 20 € mesačne. Od mája 2018 otec platí na Q. výživné 100 € mesačne. Bez pomoci rodiny by matka svoju finančnú nezvládla.

9. Otec je jediným spoločníkom spoločnosti PEPE GROUP s.r.o., ktorá za zdaňovacie obdobie 2017 dosiahla výnosy 74.178,86 €, náklady 71.033,14 €, výsledok hospodárenia 3.145,72 €. Za rok 2018 výnosy predstavovali 49.488,17 €, náklady 54.749,77 € a výsledkom hospodárenia bola strata vo výške 5.261,60 €. Zároveň je otec konateľom v predmetnej spoločnosti, za čo mu je vyplácaná mesačná odmena v sume 43,30 €. Za rok 2018 podľa daňového priznania (daň z prevodu nehnuteľnosti) základ dane predstavoval 10.200 €. Otec je vlastníkom novostavby, ktorej cena podľa znaleckého posudku je 300.000 €. Uvedená nehnuteľnosť je založená v prospech SLSP a.s., ktorá otcovi poskytla úver na bývanie vo výške 192.080 € na refinancovanie existujúcich úverov, čím sa otcovi znížila pôvodná úverová splátka 1300 € na sumu 815,25 €. V žiadosti o úver (čl. 573 spisu) otec deklaroval svoje mesačné príjmy zo závislej činnosti vo výške 500 € a príjmy z podnikania vo výške 6000 € a výdavky súdom stanovené výživné 250 €. Zo žiadosti jasne vyplýva, že uvedené príjmy sú čistým priemerným mesačným príjmom. Mesačne otec uhrádza elektrinu 24 €, plyn 48 €, vodu 10 €, telefón 50 €. Ročne za komunálny odpad uhrádza 20 €. Taktiež má spotrebné úvery vo výške 30.000 € (zobratý v priebehu konania) a 3.000 €. Podľa listov vlastníctva č. 1583 a č. 1597 pre k.ú. Podlužany je tiež spoluvlastníkom nehnuteľnosti v 4/9-inách a 2/4-inách nadobudnutých kúpou v r. 2016. Podľa oznámenia Katastrálneho odboru OÚ Levice v priebehu rokov 2015-2018 došlo k zmene vo vlastníctve otca v 13 prípadoch, kedy nehnuteľnosti v jeho vlastníctve resp. spoluvlastníctve boli prevedené na nového vlastníka. Otec žije v spoločnej domácnosti s priateľkou, ktorá je na materskej dovolenke s ich spoločným synom H., nar. 22.03.2018. Na tunajšom súde sa pod sp. zn. 10P/127/2018 vedie konanie o zníženie výživného na mal. Mareka, nar. 28.1.2004, na ktorého má otec určené výživné v sume 250 €. Vo veci samej nie je právoplatne rozhodnuté. Počas konania otec deklaroval mesačne len príjmy z predaja nehnuteľnosti vo výške 1000 € a z pracovného pomeru konateľa. Tvrdil, že žije z úveru na úver a príjmy uvádzané v žiadosti o úver na bývanie (t.j. horeuvedených 500 € + 6000 €) predstavujú obrat spoločnosti a príjem brutto.

10. Rozsudkom č.k. 12Pc/8/2017-631 v konaní o určenie príspevku nevydatej matke Okresný súd Levice uložil otcovi okrem iného poskytnúť navrhovateľke sumu potrebnú na výživu mal. Q. po dobu 37 týždňov odo dňa podania návrhu vo výške 462,50 € do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Nitre č.k. 25CoP/45/2018-739 zo dňa 30.1.2019.

11. Podľa § 94 ods. 1 Zákona o rodine, ak nedošlo k určeniu otcovstva súhlasným vyhlásením rodičov, môže dieťa, matka alebo muž, ktorý tvrdí, že je otcom, navrhnúť, aby otcovstvo určil súd.

12. Podľa § 94 ods. 2 Zákona o rodine, za otca sa považuje, ktorý s matkou dieťaťa súložil v čase, od ktorého neprešlo do narodenia dieťaťa menej ako stoosemdesiat a viac ako tristo dní, ak jeho otcovstvo nevylučujú závažné okolnosti.

13. Podľa § 110 CMP, s konaním o určenie otcovstva je spojené konanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a o výžive maloletého.

14. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, 25 a 26 sa použijú primerane.

15. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

16. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

17. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

18. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

19. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

20. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné, vždy na mesiac dopredu.

21. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

22. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že H., ktorého navrhovateľka označila ako otca mal. dieťaťa, je otcom mal. Q., preto podanému návrhu v tejto časti vyhovel. Rovnako na základe návrhu matky zveril maloletého do osobnej starostlivosti matky, ktorá ju zabezpečuje na požadovanej úrovni. Výživné v sume 180 € súd považuje za primerané veku a potrebám dieťaťa berúc do úvahy majetkové a príjmové pomery otca. Otec má síce vyživovaciu povinnosť k mal. E. a mal. H., nemá však ním tvrdenú zákonnú vyživovaciu k H. matke, ktorá nie je jeho manželkou. Tak ako je na rodičovskej dovolenke matka jeho syna H., rovnako je na rodičovskej dovolenke matka jeho syna Q.. Tvrdenia otca, že žije len z úveru na úver a okrem príjmu 1000 € nemá žiadny iný, súd považuje za účelové. Opak preukazuje majetok otca, žiadosť o úver na refinancovanie prechádzajúcich úverov. Tiež bolo preukázané, že spoločnosť otca je dlhodobou

prosperujúca (nič na tom nemení ani skutočnosť, že za rok 2018 vykazovala stratu), pretože otec ako jej jediný spoločník musí výdavky spoločnosti korigovať tak, aby v prvom rade bol schopný prispievať na výživu svojich mal. detí. Ak mal otec financie na úhradu úverovej splátky mesačne v sume 1300 €, ktorá sa znížila na 813 € a je schopný prevádzkovať svoj rodinný dom, živiť svoje deti a priateľku, je nepochybné, že jeho príjmy sú vyššie ako 1000 €, ktoré tvrdí. Ak by aj príjem otca v sume 6500 € uvádzaný v žiadosti úver súd považoval na základe jeho tvrdenia za príjem hrubý, i tak v čistom je jeho výška nadštandardná a dostatočná na úhradu výživného v stanovenej výške 180 €. Pri určení tejto výšky súd zohľadnil aj skutočnosť, že otec o mal. Q. neprejavuje absolútne žiadny záujem, neprispieva na neho žiadnym iným spôsobom, preto výživné vyjadrené v peňažnej forme bude jediným spôsobom zabezpečovania výživy jeho syna. Súd prihliadol na kladné vyjadrenie kolízneho opatrovníka, ktorý navrhol podanému návrhu vyhovieť.

23. Podľa § 232 ods. 3 Civilného sporového poriadku (CSP), lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

24. Zaostalé výživné od podania návrhu do vyhlásenia rozsudku v sume 2178,10 € (júl 2017 = 7 dní x 5,80 € denne = 40,60 €; 5 mesiacov v 2017 x 180 € = 900 €; 12 mesiacov v 2018 x 180 € = 2160 €; 3 mesiace v 2019 x 180 € = 540 €, t.j. celkovo 3640,60 € od ktorých súd odpočítal 1000 € ako výživné platené podľa neodkladného opatrenia a sumu 462,50 € určenú rozsudkom sp. zn. 12Pc/8/2017) umožnil súd otcovi uhradiť v predĺženej lehote.

25. Podľa § 49 ods. 1 CMP, účastník platí trovy konania, ktoré vznikajú jemu a jeho zástupcovi, ak nejde o trovy konania, ktoré platí štát.

26. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

27. Podľa § 53 CMP, vo veciach určenia rodičovstva môže súd priznať náhradu trov konania účastníkom, ktorí mali vo veci úspech, proti účastníkom, ktorí úspech nemali, ak to možno spravodlivo požadovať.

28. V prejednávanej veci súd uložil účastníkom uznesením zo dňa 15.12.2017 zložiť preddavok na trovy znaleckého dokazovania v celkovej sume 330 €, ktorý požadovala znalkyňa, pričom navrhovateľka zložila sumu 165 € a H. rovnako 165 €. Následne bolo uznesením zo dňa 9.5.2018 znalkyni priznané znalečné po vypracovaní znaleckého posudku v sume 151,90 €, ktoré jej súd vyplatil z rozpočtových prostriedkov súdu. Vzhľadom ku skutočnosti, že navrhovateľka mala vo veci úspech, keďže jej návrhu na určenie otcovstva bolo vyhovené, súd uložil otcovi, ako účastníkovi, ktorý úspech nemal, povinnosť nahradiť matke trovy znaleckého dokazovania, ktoré platila a rovnako trovy štátu, ktoré za účastníkov štát platil.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Levice, v dvoch písomných vyhotoveniach.

Odvolanie len proti odôvodneniu nie je prípustné.

Právo podať odvolanie nemajú tí účastníci, ktorí sa tohto práva výslovne vzdali.

V odvolaní má byť uvedené, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, ktorej veci sa týka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), musí byť podpísané a datované.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na začatie exekúcie podľa osobitného predpisu.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.